

РОЗМОВА ПРО КОЛЕГУ І ПРО СЕБЕ: СЕМІНАР ПАМ'ЯТІ ВІКТОРА ДУДКА

Про справжню вагу праці науковця більше говорять не його титули чи посади, кількість дипломів, відзнак чи опублікованих монографій, а вплив на галузь дослідження своїми наполегливими студіями, а також авторитет, здобутий серед колег.

Можливо, широка публіка не надто добре знайома з доробком Віктора Дудка, багатолітнього співробітника Інституту літератури, дослідника історії української літератури XIX – початку ХХ ст. Однак той, хто бодай побіжно звертався до глибоких оригінальних матеріалів (справжніх розвідок) цього вченого, вирізняли для себе енциклопедичну насыщеність цих текстів, вичерпність подання обраного дослідницького сюжету. Авторська нарація основного тексту його статей повсякчас розростається в додаткових лініях вивчення, зафікованих у примітках. Важливою прикметою роботи В. Дудка є перегляд та уточнення хибних і сумнівних поглядів і фактів, часто міцно усталених у літературознавчому обігу, ретранслюваних ученими протягом багатьох років. Також подиву гідна щедрість, з якою він ділився своїм досвідом і напрацюваннями з колегами. Чого варто відзначити тільки поклики в його статтях на архівні матеріали, досі невідомі або неналежно інтерпретовані дослідниками української літератури. У працях В. Дудка означено низку складних питань історії української літератури, які ще очікують на адекватне вивчення.

Уродженець Чернігівщини, журналіст за освітою, Віктор Дудко рано дебютував у публіцистичному жанрі і згодом тривалий час працював у різних регіональних газетах та журналах. Проте його справжнім життєвим покликанням була наука. Після аспірантського вишколу в московському Інституті світової літератури 1991 р. він стає співробітником Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАНУ. У різних структурних підрозділах і на різних посадах, зокрема на позиції вченого секретаря Інституту, він завжди був порадником і авторитетом для колег. Постійно поглиблював свої знання й виявляв готовність до наукової кооперації; у своєму життєвому заплічнику мав закордонні стажування й роботу, плідну співпрацю й контакти із провідними вченими України, Білорусі, Німеччини, Росії, США та інших країн. Після завершення роботи в Інституті (за станом здоров'я) В. Дудко встиг потішити наукову громадськість появою збірки статей “*Тарас Шевченко: джерелознавчі студії*”. У кращий зі світів він відішов 2015 р.

Два роки потому, 6 червня 2017 р., у стінах Інституту літератури відбувся шевченкознавчий семінар пам'яті Віктора Дудка. Зі вступним вітальним словом виступив заступник директора Інституту літератури М. Сулима, запропонувавши своє бачення особливої ролі та авторитету Віктора Дудка серед науковців. Доповіді про різні аспекти багатогранного доробку колеги виголосили модератор заходу завідувач відділу шевченкознавства О. Боронь (“Шевченкознавство Віктора Дудка”) і О. Федорук (“Праці Віктора Дудка про журнал “Основа””). Про інші актуальні проблеми шевченкознавства говорили Р. Харчук (“То скільки ж віршів насправді присвятила Шевченкові Леся Українка?”) і П. Гриценко (“Над текстом Шевченка”). Остання доповідь дісталася особливо живавий відгук присутніх. Спогадами про унікальні професійні та високі людські якості дослідника поділилися його рідні й колеги: О. Супронюк, С. Гальченко, В. Кузьменко, Г. Бурлака, І. Булкіна, Г. Грабович, С. Кіраль, Н. Бернадська, Т. Третяченко та ін. Зважаючи на надзвичайну скромність В. Дудка, нерідко озвучені факти й епізоди з меморій були відкриттям навіть для близьких учених. О. Боронь подякував родині В. Дудка за сприяння у проведенні семінару.

Вітального листа директорові Інституту М. Жулинському, а також учасникам семінару надіслали викладачі кафедри української мови та літератури Ізмаїльського державного гуманітарного університету та особисто проф. Г. Райбедюк. Вони наголоили на унікальній небайдужості В. Дудка до наукової україністики на південних рубежах української держави, його дієвій допомозі в багатьох добрих починаннях у царині науки й освіти в ІДГУ.

Також гості семінару мали змогу ознайомитися з короткою візуальною презентацією біографії вченого.

Особливе зацікавлення присутніх викликала інформація про підготовку нових збірників наукових статей В. Дудка – про журнал “Основа”, а також присвячених постаті П. Грабовського. Тож небезпідставними є сподівання, що вшанування пам'яті видатного науковця вже у більшій час буде продовжене не лише вдячним і шанобливим словом, а й вагомим едycійним ділом.

Дмитро Єсипенко

м. Київ

Отримано 13 червня 2017 р.